

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 mei 2002

ONTWERP VAN BIJZONDERE WET

tot waarborging van een gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de kandidatenlijsten van de kandidaturen voor de verkiezingen van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, van de Waalse Gewestraad en van de Vlaamse Raad

AMENDEMENTEN

voorgesteld na de indiening van het verslag

Nr. 5 VAN DE HEREN **TANT EN LETERME**

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 2. — *In artikel 16bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ingevoegd door de wet van 9 mei 1989 en gewijzigd door de wet van 22 januari 2002, wordt een vierde en een vijfde lid ingevoegd luidende:*

«*Op elk van de lijsten mag het verschil tussen het aantal kandidaten van elk geslacht niet groter zijn dan één.*

De eerste twee kandidaten van elk van de lijsten moeten van een verschillend geslacht zijn.». ».

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1680/ (2001/2002)** :

- 001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002 : Amendementen.
- 003 : Verslag.
- 004 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 mai 2002

PROJET DE LOI SPÉCIALE

assurant une présence égale des hommes et des femmes sur les listes de candidatures aux élections du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, du Conseil régional wallon et du Conseil flamand

AMENDEMENTS

présentés après le dépôt du rapport

N° 5 DE MM. **TANT ET LETERME**

Art. 2

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 2. — *À l'article 16bis de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, inséré par la loi du 9 mai 1989 et modifié par la loi du 22 janvier 2002, sont ajoutés un alinéa 4 et un alinéa 5, libellés comme suit :*

Sur chacune des listes, l'écart entre le nombre des candidats de chaque sexe ne peut être supérieur à un.

Les deux premiers candidats de chacune des listes doivent être de sexe différent. ». ».

Documents précédents :

Doc 50 **1680/ (2001/2002)** :

- 001 : Projet transmis par le Sénat.
- 002 : Amendements.
- 003 : Rapport.
- 004 : Texte adopté par la commission.

VERANTWOORDING

In plaats van de voorgestelde maatregel voor de paritaire samenstelling van de kandidatenlijsten voor de verkiezing van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en het waarborgen van de gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de eerste twee plaatsen in een aparte wet te regelen, verdient het de voorkeur om deze bepalingen op te nemen in de bijzondere wet van 12 januari 1989 m.b.t. de Brusselse instellingen. Dit komt de coherentie van de wetgeving ten goede.

Nr. 6 VAN DE HEREN TANT EN LETERME

Art. 3

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Vermits artikel 117*bis* van het Kieswetboek gewijzigd wordt door ontwerp 1681 (verkiezingen federaal parlement en Raad van de Duitstalige Gemeenschap) kan de bestaande verwijzing in artikel 123, derde lid, 6°, van het Kieswetboek behouden blijven.

Want door het voorgestelde artikel 3 wordt een niet-essentieel aspect van de verkiezingswetgeving opgenomen in een bijzondere wet. De Raad van State heeft in zijn adviezen altijd de stelling verdedigd dat niet-essentiële aspecten van de verkiezingen van de raden door middel van een gewone wet moeten geregeld worden en de essentiële aspecten door een bijzondere wet.

Nr. 7 VAN DE HEREN TANT EN LETERME

Art. 5

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Door het voorgestelde artikel wordt een niet-essentieel aspect van de verkiezingswetgeving opgenomen in een bijzondere wet. De Raad van State heeft in zijn adviezen altijd de stelling verdedigd dat niet-essentiële aspecten van de verkiezingen van de raden door middel van een gewone wet moeten geregeld worden en de essentiële aspecten door een bijzondere wet.

De wetgevingstechniek die gevolgd wordt door dit artikel kan dan ook niet gevolgd worden. Het verdient de voorkeur om artikel 12*bis*, § 2 van de gewone wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt verkozen, te wijzigen en hierin de bepaling op te nemen dat het gewestbureau de lijsten afwijst die niet hebben voldaan aan de bepalingen van artikel 16*bis*, vierde en vijfde lid van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en artikel 11*bis* van de gewone wet van 12

JUSTIFICATION

Au lieu d'insérer dans une loi distincte la mesure proposée, tendant à assurer la parité hommes-femmes sur les listes de candidats à l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et à garantir une représentation égale des hommes et des femmes aux deux premières places, il est préférable d'inscrire ces dispositions dans la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises. Cette solution favorise la cohérence de la législation.

N° 6 DE MM. TANT ET LETERME

Art. 3

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Puisque l'article 117*bis* du Code électoral est modifié par le projet de loi n° 1681 (élections du Parlement fédéral et du Conseil de la Communauté germanophone), la référence figurant actuellement à l'article 123, alinéa 3, 6°, du Code électoral peut être maintenue de la législation électorale.

En effet, l'article 3 proposé inscrit un aspect non essentiel dans une loi spéciale. Or, dans ses avis, le Conseil d'état a toujours défendu la thèse selon laquelle les aspects non essentiels des élections des conseils doivent être réglés par voie de loi ordinaire et les éléments essentiels, par voie de loi spéciale.

N°7 DE MM. TANT ET LETERME

Art. 5

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article proposé intègre un aspect non essentiel de la législation électorale dans une loi spéciale. Or, dans ses avis, le Conseil d'État a toujours défendu la thèse selon laquelle les aspects non essentiels des élections des conseils doivent être réglés par le biais d'une loi ordinaire et les aspects essentiels, par le biais d'une loi spéciale.

On ne saurait dès lors souscrire à la technique légistique qui est utilisée à cet article. Il serait préférable de modifier l'article 12*bis*, § 2, de la loi ordinaire du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et d'y insérer une disposition selon laquelle le bureau régional écarte les listes qui n'ont pas satisfait aux dispositions de l'article 16*bis*, alinéas 4 et 5, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises et d'abroger l'article 11*bis* de la loi ordinaire du 12 janvier 1989 réglant les modalités

januari 1989 met regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt verkozen, op te heffen, wat gebeurt in artikel 4 van het ontwerp. De wijziging van artikel 12*bis*, § 2 van de gewone wet moet dan ook met een afzonderlijke gewone wet gebeuren en kan dus niet opgenomen worden in dit ontwerp.

Nr. 8 VAN DE HEREN TANT EN LETERME

Art. 6

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — In artikel 28 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 en gewijzigd door de bijzondere wet van 22 januari 2002, worden een derde en een vierde lid ingevoegd luidende:

«Op elk van de lijsten mag het verschil tussen het aantal kandidaten van elk geslacht niet groter zijn dan één.

De eerste twee kandidaten van elk van de lijsten moeten van een verschillend geslacht zijn». ».

VERANTWOORDING

In plaats van de voorgestelde maatregel voor de paritaire samenstelling van de kandidatenlijsten voor de verkiezing van de Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad en het waarborgen van de gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de eerste twee plaatsen in een aparte bijzondere wet te regelen, verdient het de voorkeur om deze bepalingen op te nemen in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 16 juli 1993. Dit komt de coherentie van de wetgeving ten goede.

Nr. 9 VAN DE HEREN TANT EN LETERME

Art. 7

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Vermits artikel 117*bis* van het Kieswetboek gewijzigd wordt door ontwerp 1681 (verkiezingen federaal parlement en Raad van de Duitstalige Gemeenschap) kan de bestaande verwijzing in artikel 123, derde lid, 6°, van het Kieswetboek behouden blijven.

Want door het voorgestelde artikel 7 wordt een niet-essentieel aspect van de verkiezingswetgeving opgenomen in een bijzondere wet. De Raad van State heeft in zijn adviezen altijd

de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, ce que prévoit l'article 4 du projet de loi. Il convient dès lors de modifier l'article 12*bis*, § 2, de la loi ordinaire par le biais d'une loi ordinaire distincte ; cette modification ne peut donc être apportée dans le cadre de ce projet de loi.

N°8 DE MM. TANT ET LETERME

Art. 6

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 6. — Dans l'article 28 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, remplacé par la loi spéciale du 16 juillet 1993 et modifié par la loi spéciale du 22 janvier 2002, sont insérés des alinéas 4 et 5, libellés comme suit :

« Sur chacune des listes, l'écart entre le nombre des candidats de chaque sexe ne peut être supérieur à un.

Les deux premiers candidats de chacune des listes doivent être de sexe différent. ». ».

JUSTIFICATION

Au lieu de régler dans une loi spéciale distincte la composition paritaire des listes de candidats aux élections du Conseil régional wallon et du Conseil flamand et la garantie de la présence égale des hommes et des femmes aux deux premières places, il est préférable d'insérer ces dispositions dans la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, remplacée par la loi spéciale du 16 juillet 1993. Cette insertion est en effet de nature à assurer la cohérence de la législation.

N° 9 DE M. TANT ET LETERME

Article 7

Supprimer cet article

JUSTIFICATION

Étant donné que l'article 117*bis* du Code électoral est modifié par le projet de loi 1681 (élections au parlement fédéral et au Conseil de la Communauté germanophone), le renvoi existant dans l'article 123, alinéa 3, 6° du Code électoral peut être maintenu.

L'article 7 proposé reprend en effet dans une loi spéciale un aspect non essentiel de la législation électorale. Dans ses avis, le Conseil d'État a toujours défendu le principe que les aspects

de stelling verdedigd dat niet-essentiële aspecten van de verkiezingen van de raden door middel van een gewone wet moeten geregeld worden en de essentiële aspecten door een bijzondere wet.

Nr. 10 VAN DE HEREN **TANT EN LETERME**

Art. 9

Dit artikel weglaten

VERANTWOORDING

Door het voorgestelde artikel wordt een niet-essentieel aspect van de verkiezingswetgeving opgenomen in een bijzondere wet. De Raad van State heeft in zijn adviezen altijd de stelling verdedigd dat niet-essentiële aspecten van de verkiezingen van de raden door middel van een gewone wet moeten geregeld worden en de essentiële aspecten door een bijzondere wet.

De wetgevingstechniek die gevolgd wordt door dit artikel kan dan ook niet gevolgd worden. Het verdient de voorkeur om artikel 15, § 2*bis* van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur te wijzigen en hierin de bepaling op te nemen dat het gewestbureau de lijsten afwijst die niet hebben voldaan aan de bepalingen van artikel 28, derde en vierde lid en artikel 14*bis* van deze wet op te heffen, wat gebeurt in artikel 8 van het ontwerp.

Nr. 11 VAN DE HEREN **TANT EN LETERME**

Art. 10

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 10. — *In de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen wordt een artikel 47*bis* ingevoegd luidende als volgt:*

«*Titel VI. Overgangsbepalingen*

«Art. 47*bis*. — *Bij de eerste volledige vernieuwing van de Raad mogen de eerste drie kandidaten van elke lijst niet van hetzelfde geslacht zijn.*

Bovendien mag op elke van de lijsten het verschil niet groter zijn dan één.»

VERANTWOORDING

Het is beter deze overgangsbepaling op te nemen in de bijzondere wet met betrekking tot de Brusselse instellingen.

non essentiels des élections des conseils doivent être réglés par le biais d'une loi ordinaire, tandis que les aspects essentiels doivent l'être par une loi spéciale.

N° 10 DE M. **TANT ET LETERME**

Art. 9

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article proposé vise à reprendre dans une loi spéciale un aspect non essentiel de la législation électorale. Dans ses avis, le Conseil d'État a toujours défendu le principe que les aspects non essentiels des élections des conseils doivent être réglés par le biais d'une loi ordinaire, tandis que les aspects essentiels doivent l'être par une loi spéciale.

La technique légistique qui est suivie par cet article ne peut dès lors être retenue. Il est préférable de modifier l'article 15, § 2*bis* de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État et d'y inclure la disposition selon laquelle le bureau régional refusera les listes qui ne sont pas conformes aux dispositions de l'article 28, alinéas 3 et 4, et d'abroger l'article 14*bis* de cette loi, ce que prévoit l'article 8 du projet.

N° 11 DE M. **TANT ET LETERME**

Art.10

Remplacer cet article par le texte suivant :

« Art. 10. — *Dans la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, il est inséré un article 47*bis* libellé comme suit :*

« *Titre VI. Dispositions transitoires*

Art. 47*bis*. — *Lors du premier renouvellement complet du Conseil, les trois premiers candidats de chacune des listes ne peuvent être du même sexe.*

En outre, sur chacune des listes, l'écart ne peut être supérieur à un. »

JUSTIFICATION

Il est préférable de reprendre cette disposition transitoire dans la loi spéciale relative aux institutions bruxelloises.

Nr. 12 VAN DE HEREN **TANT EN LETERME**

Art. 10bis (nieuw)

Een artikel 10bis invoegen, luidende :

«Art. 10bis. — In Titel VI. Overgangsbepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, wordt een artikel 101 ingevoegd, luidende:

«Art. 101. — Bij de eerste volledige vernieuwing van de Raad mogen de eerste drie kandidaten van elke lijst niet van hetzelfde geslacht zijn.

Bovendien mag op elke van de lijsten het verschil niet groter zijn dan één.»

VERANTWOORDING

Het is beter deze overgangsbepaling op te nemen in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Paul TANT (CD&V)
Yves LETERME (CD&V)

N° 12 DE MM. **TANT ET LETERME**

Art. 10bis (nouveau)

Insérer un article 10bis, libellé comme suit :

« Art. 10bis. — Il est ajouté dans le titre VI « Disposition transitoire » de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, remplacé par la loi spéciale du 16 juillet 1993, un article 101, libellé comme suit :

« Art. 101. — Lors du premier renouvellement intégral du Conseil, les trois premiers candidats de chacune des listes ne peuvent être du même sexe.

En outre, sur chacune des listes, l'écart entre le nombre de candidats de chaque sexe ne peut être supérieur à un. » ».

JUSTIFICATION

Il est préférable d'ajouter cette disposition transitoire à la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.